

*Доклад за изпълнение на Областната стратегия за интегриране на българските граждани от ромски произход и другите граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация (2012 – 2014 г.), за 2014 г.
Област Добрич*

През 2014 г. членовете на Областния съвет за сътрудничество по етнически и интеграционни въпроси (Обл.ССЕИВ) продължават своята работа по изпълнение на заложените цели и задачи, заложи в Областната стратегия за интегриране на българските граждани от ромски произход и другите граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация (2012 – 2020 г.) / Стратегията.

През месец февруари 2014 г. в Областна администрация Добрич е проведено работно заседание на Обл.ССЕИВ. Представени са доклади за извършени дейности и предприети мерки по изпълнение на общинските планове за действие, в изпълнение на Стратегията, за периода от 01.01.2013 г. до 31.12.2013 г. На вниманието на всички общински администрации, намиращи се на територията на област Добрич са изпратени предварителни насоки за изготвяне на Общинските планове за действие, за периода (2014 – 2020 г.). Насоките са изготвени от секретариата на Националния съвет за сътрудничество по етническите и интеграционните въпроси към Министерския съвет (НССЕИВ, МС).

През месец ноември 2014 г. на осемте общински администрации е предоставено Ръководство за местните власти относно усвояване на европейските структурни и инвестиционни фондове за приобщаване на ромите. Основната целева аудитория на настоящото ръководство са органите на местната администрация, по-специално персоналот, отговарящ и ангажиран при изпълнение на мерките и политиките, насочени към ромите, и персоналот, отговарящ за политиките, които попадат в обхвата на следните сфери: (образование, заетост, здравеопазване, жилищно настаняване, социални услуги и др.). Ръководството предоставя практически насоки и препоръки за получаване на достъп до фондовете на ЕС, и по-конкретно осъществяване на дейности за приобщаване на ромите на местно ниво.

В изпълнение на чл.15 от Правилника за устройството и дейността на НССЕИВ, и на основание приетата Стратегия, от осемте общински администрации се изискани писмени доклади, относно изпълнението на приетите общински планове действие за интеграция, отнасящ се за периода 01.01.2014 – 31.12.2014 г.

В указаните срокове, в деловодството на Областна администрация Добрич са постъпили доклади, предоставени от ръководствата на общински администрации: град Добрич, Добричка, Каварна, Шабла, Генерал Гошево, Тервел и Крушари.

Въпреки отправено напомнително писмо, все още няма постъпила информация от община Балчик, област Добрич.

В изпълнение на приоритетите на Стратегията, през 2014 г. са постигнати следните резултати:

Приоритет 1: Образование

Във всички общински Целодневни детски градини и училища педагогическата общност има позитивна нагласа за задълбочаване и разширяване на интеграционните процеси на децата и учениците от различните етнически групи. Активно се работи по посока промяна на отношението към образованието като ценност, както при учениците, така и при техните родители.

Реализирането на Национална програма „За по-пълно обхващане на децата и учениците”, Модул „Подпомагане на храненето на децата от подготвителните групи в детските градини, децата от подготвителните класове в училище и учениците от 1 до 4 клас” по ПМС № 308 от 20.12.2010 г. спомага за задържането им в училище и детската градина. През 2014 г. в училищата и детските градини на Област Добрич, в които има деца и ученици от различни етнически групи се работи по проекти и програми, които допринасят активно по посока на успешната и трайната им интеграция.

В подкрепа на гореизложеното, през 2014 г. на територията на Област Добрич са реализирани дейности, свързани с изпълнението на Национална програма „С грижа към всеки ученик“, на проект „Когато децата и музиката се срещнат” по СП „Коменски”, проект „Откриване и разбиране на европейските партньори чрез учене и представяне на собствените традиции и съвременни изкуства” по СП „Коменски”, проект „Вълшебни приказки от книгата на баба” по СП „Коменски”, проект „Нови хоризонти” по СП „Коменски”. Проект „Готови за училище 2014 – 2015“ на Фондация „Тръст за социална алтернатива“ се реализира в област Добрич от НЧ „Романо дром 2002“, проект „Да направим училището привлекателно за младите хора” – УСПЕХ, НП „На училище без отсъствия” мярка „Без отсъствия” и др.

Приоритет 2: Здравеопазване

Дейностите на Регионална здравна инспекция-Добрич (РЗИ - Добрич) по изпълнение на Здравната стратегия за лица в неравностойно положение се реализират в рамките на Национална стратегия на Република България за интеграция на ромите 2012-2020 г., регионални здравни програми и указанията на Министерство на здравеопазването. Приоритетна цел е преодоляване на негативните тенденции в здравното състояние на хората в неравностойно положение, осигуряване на равен достъп до здравни услуги и превантивни програми.

През 2014 г. усилията на РЗИ са насочени към провеждане на широка разяснителна дейност за подобряване информираността на ромите за правата и задълженията им като здравноосигурени лица, за подобряване на здравните знания, нагласи и поведение, за подобряване на достъпа до здравни услуги, посредством - изнасяне на здравни беседи в учебни заведения и сред възрастното население; подобряване на достъпността до здравни знания на млади роми, рано отпаднали от училище; разпространение на листовки и други здравно-просветни материали; подобряване достъпа до здравни услуги; всеобхватност на програмата за здравно осигуряване; висок имунизационен обхват сред ромското население и обхващане на всички деца с необходимите ваксинации; установяване степента на информираност и развитие на знания и умения на млади семейни роми, за условията и факторите за безрискови за здравето им сексуални и репродуктивни практики; осигуряване на участие на представител на ромите в дейности по промоция на здравето и здравно образование сред ромските общности; подобряване на чувствителността и мотивацията на представители на малцинствата към търсене на специализирана медицинска помощ.

Реализирани дейности от дирекция „Медицински дейности“ на РЗИ-Добрич

В изпълнение на дейностите от Плана за действие за периода 2011-2015 г. към Здравната стратегия за лица в неравностойно положение принадлежащи към етническите малцинства и на основание Заповед №РД-01-174/15.07.2014 г. на Министъра на здравеопазването през 2014 г. на Регионална здравна инспекция -Добрич

е предоставен безвъзмездно до 15 ноември 2014 г. високоспециализиран мобилен кабинет с ехограф за извършване на профилактични педиатрични прегледи.

Мобилен кабинет е предоставен за извършване на прегледи на здравно неосигурени лица и такива със затруднен достъп в населени места от област Добрич, за подпомагане на работата на изпълнителите на медицински дейности по осъществяване на национални програми в областта на здравеопазването и за провеждане на профилактични педиатрични прегледи.

Целевите групи по проекта са малцинствени групи в неравностойно положение със специален фокус към ромите, здравно неосигурени лица и такива със затруднен достъп. Цели на проекта са осигуряване на равенство в достъпа до здравни услуги на лица в неравностойно положение, както и повишаване на здравните знания и осигуряване на достъп до здравна информация.

Реализирани дейности от дирекция „Надзор на заразните болести“ на РЗИ

През 2014 г. са продължили усилията на служителите от отдел „Противоепидемичен контрол“ за издирване и уточняване на децата без избран общопрактикуващ лекар (ОПЛ), като за целта е използвана информацията, предоставена от родилните отделения на лечебните заведения по общии и актуализираната пациентска листа от РЗОК. Данните от родилните се съпоставят с актуализираната пациентска листа от РЗОК и със списъци от ГРАО, проверка се прави и в НЗОК онлайн. Ако детето е без данни за личен лекар се изготвят списъци на децата с трите имена, дата на раждане или ЕГН, точен адрес, трите имена на майката и нейното ЕГН. Изготвените списъци се предават на инспекторите по райони за уточняване, децата без личен лекар се картотекират в журнал и при необходимост се изпращат писма до родителите, като се акцентира върху задължителния характер на имунизациите, залегнали в имунизационния календар на страната. При текущите и тематични проверки по имунопрофилактика на ОПЛ и през 2014 г. се акцентира насочено върху имунизационния статус на децата от етническите малцинства, като при констатиран незадоволителен обхват се търсят причините за това и се предприемат мерки за отстраняването им. По време на епидемиологичните проучвания на ОЗБ при болни от етническите малцинства на родителите се разяснява естеството на съответното заболяване, начините за предпазване от него, необходимите мерки по отношение на контактните лица, за да се прекъсне разпространението на инфекцията. В епидемичното огнище се оказва методична помощ относно необходимостта от избор на личен лекар и от имунизации при ваксинапредотвратими инфекции. РЗИ - Добрич работи съвместно със здравните медиатори от община Добрич за предприемането на необходимите мерки във връзка с регистрирани случаи на заболели от остър вирусен хепатит тип А в кварталите с население от етническите малцинства.

Реализирани дейности от дирекция „Обществено здраве“

Във връзка със Заповед №РД-01-163/15.07.2014 г. на Министерство на здравеопазването и във връзка с изпълнение на дейности през 2014 г. от Плана за действие за периода 2011-2015 г. към Здравната стратегия за лица в неравностойно положение, принадлежащи към етническите малцинства е извършена своевременна организация за провеждане на разяснителни кампании сред ромското население в област Добрич, съвместно с общините и с участието на ромските здравни медиатори. Здравните медиатори са съдействали и за провеждане на задължителните профилактични прегледи на 783 души, от които 543 възрастни и 240 деца. Обходили и

насочили за извършване на планови имунизации 645 души, от които 536 деца и 109 възрастни.

Приоритет 3: Жилищни условия

През 2014 г. „Жилфонд – инвест” ЕООД град Добрич е отдал под наем 81 общински жилища на нуждаещи се граждани. От тях, 42 апартамента са предоставени на лица от ромски произход. Чрез настаняването под наем в общински жилища се повишава качеството на жилищно-битовите условия и се осигурява съвременна жилищна среда на нуждаещи се жители на град Добрич.

В община Шабла в 12 къщи общинска собственост са настанени 16 домакинства с 52 лица от ромски произход. За нуждите на социално слаби семейства, в това число и от ромски произход са определени за застрояване два терена за изграждане еднофамилни жилищни сгради. С отдела за “Европейски проекти и Икономическо развитие” в община Шабла се търсят възможности за кандидатстване с проекти по програми финансирани от ЕС. Продължава консултирането на собствениците на къщи от ромски произход от юристите на общината за получаване на нотариален акт. Пречките за получаване на нотариален акт са липсата на нужните строителни документи и липса на нотариален акт на имота върху, които са построени жилищата.

В областта на жилищната политика, община Каварна продължава да инвестира средства от общинския бюджет и средства от проекти, за подобряване на условията на живот на хората от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация.

При необходимост и при съществуващи свободни и годни за обитаване сгради, в останалите общини също се предоставят имоти, предназначени за настаняване на нуждаещи се семейства. Общата оценка е, че съществува дефицит на сгради, в които да е възможно настаняването на нуждаещите се семейства.

Приоритет 4: Заетост

Програмите и проектите по ОП „Развитие на човешките ресурси” за заетост насочени към неравнопоставените на пазара на труда групи, в частност – ромите, са една от алтернативите за работа и осигуряване на доходи чрез полагане на труд, възвръщане на трудовите навици и социална интеграция. Един от най-често прилаганите инструменти за въздействие върху тази група от безработни лица е Национална програма „От социални помощи към осигуряване на заетост”, насочена към лица на социално подпомагане, без образование и квалификация и минимални шансове за трудова реализация на първичния пазар на труда. Целта на участието на безработните роми в тази програма е намаляване на разходите на общинските бюджети за социално подпомагане и преминаване от пасивен към активен подход при работата с лицата от тази група. На лицата е осигурена заетост от 6 до 12 месеца, заработване на трудови възнаграждения и формиране на трудови навици, с цел интеграция и повишаване конкурентноспособността им на пазара на труда.

Представителите на ромските организации са информирани за насърчителни мерки и програми за заетост и обучение по схеми на ОП „РЧР”, предстоящи курсове за професионална квалификация, възможности за стартиране на собствен бизнес и усвояването на типични ромски занаяти, мероприятия, залегнали в Плановите на Дирекции „Бюро по труда” по изпълнение „Десетилетие на ромското включване 2005 -

2015'''. Като причина за изключително слабия интерес на лицата от ромски произход към предприемачество и стартиране на собствен бизнес през 2014 г. могат да се посочат неблагоприятните икономически условия, липсата на собствени средства, както и недостатъчната им мотивация и инициативност въпреки проведените информационни срещи.

Приоритет 5: Върховенство на закона и недискриминация

Служителите на реда отговарят за съблюдаването на обществения ред и правата на всички граждани на територията на Област Добрич, независимо от техния пол и етнически произход. Непрекъснато се повишава ефективността на полицейските служители за работа с етническите общности в мултиетническа среда. Полицейските служители непрекъснато повишават своите знания, умения и компетентности. Работи се по разработване на работни карти по конкретни проблеми на етносите. В тези карти се ангажират и неправителствени организации и органите на местната власт, като целта е да се търсят начини за разрешаването на проблема на принципа на партньорството. По време на обученията се набляга на превенцията на проблемите сред етносите: трафика на хора, проституцията, противодействието на кражбата на цветни метали, малолетните и непълнолетни с противообществени прояви и др.

Приоритет 6: Култура и медии

Една от основните стратегически цели в политиката на общините от Област Добрич е запазването, утвърждаването и развитието в областта на културата.

Общините възприемат отвореността и културното разнообразие като ценност, като ресурс за развитие, като възможност за обществено израстване и обогатяване. Един от приоритетите в културната политика е интегрирането на ромите, което кореспондира с идеите на модерното общество за приемането на другия.

Водени от този принцип, общините от област Добрич осигуряват равен достъп до култура, работят за постигане на устойчивост в резултатите на интеграцията на ромите чрез формите на изкуството и културата, съдействат за съхраняването, развитието и популяризирането на специфичната ромска етнокултура, възпитават у децата и младите хора взаимно уважение, толерантност и зачитане правата на всеки човек.